

БОКОТЕЙ Андрій Андрійович

Ректор Львівської національної академії мистецтв

Дійсний член Національної академії мистецтв України (2001), академік-секретар Відділення синтезу пластичних мистецтв НАМУ, народний художник України, професор, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (2002), один із найвідоміших українських митців сучасності

Біографія відображає динаміку життя Андрія Бокотей у мистецтві, його визначну роль у художньому житті України та у формуванні сучасної стратегії національної фахової мистецької освіти. Народився у с. Брід (тепер Іршавського району Закарпатської області) у родині священника. Навчався на кафедрі художньої кераміки Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва (вчителі з фаху: Роман Сельський, Карло Звіринський, Данило Довбошинський, Дмитро Кривач). Після закінчення навчання (1965) Андрій Бокотей залишився на викладацькій роботі на кафедрі художньої кераміки, водночас розпочавши активну творчу практику. В ранній період працював у галузі художньої кераміки, художнього скла та малярства, брав участь у виставках. Із 1970 р. — член Спілки художників України. Відтоді увиразнилась індивідуальність Андрія Бокотей як художника гутного скла, однієї з найяскравіших постатей у поколінні молодих митців не лише в Україні, а й за її межами. Такий авторитет львівський митець заслужив цілеспрямованою роботою над виявленням образотворчих та естетичних властивостей скла, постійним удосконаленням технології виконання, тяжінням до новаторських формально-пластичних ідей. Андрій Бокотей творчо засвоїв багатий досвід львівських складувів старшого покоління, значну частину свого часу проводячи безпосередньо біля печей, багато експериментуючи зі скляною масою та «чаклуючи» над різними способами фактурного збагачення матеріалу, несподіваними комбінаціями технік опрацювання гарячої скламаси з метою поглиблення її образно-асоціативного звучання.

У цьому контексті важливим для нього став 1981 рік, коли у Ленінграді (нині — Санкт-Петербург) відбулася цікава за ідейно-тематичним та експериментальним спрямуванням виставка (Україну представляв Бокотей) під назвою «Скло, образ, простір». На розсуд фахівців і шанувальників мистецтва були представлені твори «нового покоління», ексклюзивного виставкового характеру. Вперше для експонованих Андрієм Бокотеем композицій були запропоновані незвичні у радянській мистецькій термінології визначення — «станкове», «образотворче» скло. Його прозорі скляні кулі (за влучним висловом одного з ленінградських мистецтвознавців — «мінікосмічні простори») були наповнені внутрішнім пластичним життям і наділені асоціативною активністю. Успіхи львівського митця у цій галузі надали йому ще більшого авторитету серед

▲ А. Бокотей зі студентами у навчально-творчій майстерні

▲ Фрагмент експозиції персональної виставки у Золочівському замку (філіал Львівської галереї мистецтв). 2008

фахівців Росії, Прибалтики, Угорщини, Чехії, Бельгії, Франції, Норвегії, Японії, Німеччини, США. Ця обставина мотивувала ініціативу Андрія Бокотей заснувати Міжнародний симпозиум з гутного скла, який від 1989 р. регулярно (щотри роки) проводиться у Львові на базі Львівської експериментальної кераміко-скульптурної фабрики та Львівської національної академії мистецтв. За цей час симпозиум значно розширив коло учасників і став одним із найбільш значимих у світі форумів художнього скла. Колекція творів, що постає на базі симпозиумів, стала основою Музею скла, перша черга якого вже закладена у підвальних приміщеннях Палацу Бандініеллі на Площі Ринок (філія Львівського історичного музею).

У 1991–1992 рр. Андрій Бокотей очолює Львівську організацію Спільки художників України, беручи активну участь у мистецькому житті України та поза її межами. 1992 р. відбулася його персональна виставка у м. Нансі (Франція), а в наступних роках — в інших містах Франції, Бельгії, Нідерландів, Норвегії, м. Корнінг (США). Найвищу оцінку отримують твори львівського художника, позначені високим професійним рівнем, філософічним змістом, витонченою пластикою і колірною гамою, яка в заломленнях світла та скломаси з різними пропорціями збагачувальних складників постає у незвичних візуальних та естетичних ефектах. Однаково успішно він працює як у гарячій масі з безколірним і кольоровим склом безпосередньо біля печі, з імпровізацією у формі та зіставленнях складних технік, так і з холодною обробкою матеріалу. Багато неочікуваних ефектів художник досягнув в об'ємно-просторових рішеннях композицій. Водночас він виконав багато творів у формі декоративних пластів і тарелей. Невичерпною є образно-асоціативна палітра композицій Андрія Бокотей. Найбільш відомими стали такі його твори, як «Сидяча фігура» (варіанти), «Гуцульські мадонни», «Кінь і вершник на візку», «Медитації», «Мойсей», серії «Об'єкти в просторі», «Іграшки для дорослих» та інші.

За вагомі заслуги в галузі образотворчого та декоративного мистецтва Андрію Бокотейу було присвоєно почесне звання народного художника України. У 1994 р. він очолив кафедру художнього скла ЛДПЦДМ, отримав звання професора, у 1996 р. призначений на посаду проректора з навчальної роботи, а з 2000 р. є ректором Львівської академії мистецтв, яка за цей час отримала статус національної. Андрій Бокотей — талановитий

▲ Пласт із серії «Венеційська нитка». Кольорове скло, гутна техніка, d 67. 2011

▲ Пласт із серії «Пейзажні композиції». Кольорове скло, гутна техніка, d 63. 2008

▲ Пласт із серії «Пейзажі». Кольорове скло, гутна техніка, d 62. 2010

▲ Композиція із серії «Іграшки для дорослих». Безколірне скло, авторська техніка, h 129. 1989–1990

▲ «Їдемо...». Кольорове скло, авторська техніка, 70x47x25. 2011

▲ Композиція «Мойсей». 2003

педагог, очолює майстерню, в якій навчаються і творчо зростають студенти — майбутні митці художнього скла.

Багатий творчий досвід попередніх років став ґрунтом для формування нової методики навчання художників скла, підготовки поряд із практичними низки теоретичних розробок, які побачили світ як статті та навчальні посібники.

Ректор Львівської національної академії мистецтв Андрій Бокотей виконує великий обсяг громадської роботи, яку не відділяє ні від творчої, ні від педагогічно-організаційної діяльності. Він є членом Науково-методичної ради з мистецтва Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, членом Президії Національної академії мистецтв України, головою численних журі, конкурсних комісій, фондів у царинах мистецтва і культури.

Високі посадові обов'язки жодною мірою не відволікають Андрія Андрійовича Бокотей від індивідуальних творчих пошуків. Останнім часом крім основної спеціалізації — гутне художнє скло — митець успішно практикує в комп'ютерній графіці, створюючи оригінальні асоціативно-образні композиції як парафрази деяких його об'ємно-просторових творів у матеріалі скломаси. Ця іпостась універсалізму Андрія Бокотей ще більшою мірою розкриває багату творчу екзистенцію автора, вписуючи його ім'я в елітарне коло художників, які сьогодні визначають перспективи розвитку образотворчих галузей мистецтва в усьому світі.

▲ Фігура на возі. Скло, дерево, авторська техніка, 105x90x50. 2011

▲ Під час роботи в гуті